

Stanowisko Konfederacji Lewiatan dotyczące rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, druk nr. 1515 (dalej jako „Projekt”)

Zawarte w niniejszym stanowisku **sześć uwag** ma charakter kluczowy - w ocenie Konfederacji Lewiatan przyjęcie ich pozwoli uniknąć fundamentalnych problemów i niepożądanych efektów w funkcjonowaniu spółek handlowych w Polsce.

Uwaga nr. 1:

Problem: Projekt przewiduje nieprecyzyjną definicję grupy spółek tak, że nie wiadomo, czy powstaje ona automatycznie, czy też dobrowolnie.

Rozwiązanie: Doprecyzowanie przepisów wskazujących na dobrowolne (po podjęciu uchwały o uczestnictwie w grupie spółek podjętej przez spółkę zależną) uczestnictwo w grupie spółek.

Uwaga nr. 2:

Problem: Projekt nieprecyzyjnie reguluje dostęp członków rady nadzorczej spółki akcyjnej do dokumentów i informacji.

Rozwiązanie: Doprecyzowanie dostępu członków rady nadzorczej do dokumentów i informacji.

Uwaga nr. 3:

Problem: Projekt miejscami wprowadza uciążliwą biurokrację – część zasad dot. prac rady nadzorczej musi być ujęta w umowie/statucie spółki, które są formalistyczne.

Rozwiązanie: Ujęcie części organizacji prac rady nadzorczej nie tylko w formalistycznej umowie/statucie, ale też znacznie bardziej elastycznym regulaminie rady nadzorczej.

Uwaga nr. 4:

Problem: Projekt umożliwia nagłe i niezapowiedziane podjęcie uchwały rady nadzorczej pod nieobecność jej członka lub części jej członków.

Rozwiązanie: Uniemożliwienie takiej praktyki wprost w kodeksie spółek handlowych, chyba, że statut lub umowa spółki stanowią inaczej.

Uwaga nr. 5:

Problem: Projekt ma braki w zakresie przekazywania informacji spółkom dominującym przez spółki zależne.

Rozwiązanie: Wprowadzenie specjalnej umowy między spółką dominującą, a zależną określającą przekazywanie informacji spółce dominującej

LEWIATAN

Uwaga nr. 6

Problem: Projekt błędnie przyznaje uprawnienie radzie nadzorczej do udostępniania akcjonariuszom raportu doradcy - zwiększa to ryzyko konfliktu wewnątrz spółki i miesza kompetencje jej organów.

Rozwiązanie: Zmiana przepisów tak, aby o udostępnieniu informacji decydował zarząd.

W załączeniu do niniejszego stanowiska zostaje wskazane omówienie oraz uzasadnienie wyżej wskazanych uwag.

Omówienie oraz uzasadnienie uwag określonych w Stanowisku Konfederacji Lewiatan dotyczącym rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw, druk nr. 1515 (dalej jako „Projekt”)

1. Projekt przewiduje niejasną definicję grupy spółek (projektowany art. 4 § 1 pkt. 5 (1) KSH oraz art. 21 (1) § 2 KSH).

Kryteria przesądzające o powstaniu grupy spółek/uczestnictwie w grupie spółek nie powinny mieć charakteru automatycznego, tylko fakultatywny. Aktualnie proponowana treść definicji sugeruje, że przynależność grupy spółek następuje automatycznie z mocy ustawy po spełnieniu przesłanek wskazanych w treści art. 4 § 1 pkt. 5(1) KSH. Nie jest jasna rola uchwały o uczestnictwie w grupie spółek (art. 21 (1) § 2 KSH) i to czy warunkuje ona uczestnictwo w grupie spółek czy też ma ona charakter jedynie następczy, obligatoryjny i dokumentujący to uczestnictwo.

Wspomnieć także należy, iż zaproponowane brzmienie przepisów (art. 4 § 1 pkt. 5(1) KSH i art. 21 (1) § 2 KSH) powoduje nadto, że spółki, w których nie funkcjonują organy takie jak zgromadzenie wspólników i walne zgromadzenie (spółki osobowe) będą uczestnikami grupy spółek zawsze automatycznie (bez konieczności podjęcia dodatkowych działań – uchwał).

Wobec tego proponujemy następującą konstrukcję art. 4 § 1 pkt. 5(1) KSH:

grupa spółek – spółkę dominującą i spółkę lub spółki od niej zależne, kierujące się, zgodnie z uchwałą o uczestnictwie w grupie spółek podjętą przez wspólników każdej spółki zależnej, wspólną strategią gospodarczą w celu realizacji wspólnego interesu, uzasadniającą sprawowanie przez spółkę dominującą jednolitego kierownictwa nad spółką zależną albo spółkami zależnymi.

2. Projekt nieprecyzyjnie reguluje dostęp członków rady nadzorczej spółki akcyjnej do dokumentów i informacji (projektowany art. 382 § 4 (2) KSH).

Zgodnie z projektowanym art. 382 § 4 (2) KSH: „Zarząd nie może ograniczać członkom rady nadzorczej dostępu do żądanych przez nich informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień”.

member of BUSINESS EUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

Należy wskazać, iż projektowany art. 390 KSH podtrzymuje obecnie obowiązujące ujęcie, iż rada nadzorcza jest przede wszystkim organem kolegialnym. Odstępstwa od zasady kolegialności mogą wspierać nadzór nad spółką, jednakże wymagają one precyzji, co do tego, komu przysługuje uprawnienie, w jakich okolicznościach przysługuje uprawnienie i czego uprawnienie dotyczy. Trzeba pamiętać, iż uprawnienie tworzy z drugiej strony obowiązek.

Projektowany art. 382 § 4 (2) KSH nie tylko nieprecyzyjnie określa odstępstwo od zasady kolegialności, ale też jest sprzeczny z logiką Projektu m.in. projektowanym art. 390 (1) § 1 pkt. 1 KSH wskazującym, że odstępstwem od zasady kolegialności jest delegowanie członka rady nadzorczej do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych.

Wobec tego proponujemy doprecyzowanie Projektu poprzez następującą zmianę projektowanego art. 382 § 4 (2) KSH:

*„Zarząd nie może ograniczać **delegowanym przez radę nadzorczą członkom rady nadzorczej** dostępu do żądanych przez nich informacji, dokumentów, sprawozdań lub wyjaśnień”.*

3. Projekt miejscami wprowadza uciążliwą biurokrację – część zasad dot. prac rady nadzorczej musi być ujęta w umowie/statucie spółki, które są formalistyczne (projektowany art. 221 (1) § 1 i § 2 KSH oraz art. 389 § 1 i § 2 KSH).

Wskazane przepisy, dotyczące zarówno rady nadzorczej w spółce akcyjnej, jak i tej z ograniczoną odpowiedzialnością stawiają sobie za cel usprawnienie prac rady nadzorczej, jednakże w praktyce wprowadzają ograniczenia. Z perspektywy dotychczasowego funkcjonowania rad nadzorczych zmiany te należy uznać za niekorzystne - powodować mogą dodatkowe formalności do spełniania, które w istocie nie usprawnią prac rady nadzorczej. Aby usprawnić rozwiązania przewidziane w Projekcie proponujemy w projektowanym art. 221 (1) § 1 i § 2 KSH oraz art. 389 § 1 i § 2 KSH dodać zwrot „lub *regulamin rady nadzorczej uchwalony przez wspólników*”. Rozwiązanie to nie narusza żadnej z istotnych wartości (np.: przejrzystości, bezpieczeństwa), a zdecydowanie uelastyczni wprowadzane zmiany.

Wobec tego proponujemy doprecyzowanie Projektu poprzez następującą zmianę projektowanego art. 221 (1) § 1 i § 2 KSH

*§ 1. Pracami rady nadzorczej kieruje jej przewodniczący, na którym spoczywa obowiązek należytego organizowania prac organu, a w szczególności zwoływania posiedzeń rady nadzorczej. Umowa spółki **lub regulamin rady nadzorczej uchwalony przez wspólników** może przyznawać określone uprawnienia związane z organizacją i sposobem wykonywania czynności przez radę nadzorczą również innym jej członkom.*

§ 2. Posiedzenia rady nadzorczej zwołuje się przez zaproszenia, w których należy oznaczyć dzień, godzinę i miejsce posiedzenia oraz proponowany porządek obrad, a także sposób wykorzystania środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość przy odbywaniu posiedzenia. Umowa spółki

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel.(+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

LEWIATAN

lub regulamin rady nadzorczej uchwalony przez wspólników może określać sposób oraz minimalny termin na dokonanie zaproszenia na posiedzenie rady nadzorczej.

oraz projektowanego art. 389 § 1 i § 2 KSH:

§ 1. Pracami rady nadzorczej kieruje jej przewodniczący, na którym spoczywa obowiązek należytego organizowania prac organu, a w szczególności zwoływania posiedzeń rady nadzorczej. Statut spółki lub regulamin rady nadzorczej uchwalony przez Walne Zgromadzenie może przyznawać określone uprawnienia związane z organizacją i sposobem wykonywania czynności przez radę nadzorczą również innym jej członkom.

§ 2. Posiedzenia rady nadzorczej zwołuje się przez zaproszenia, w których oznacza się datę, godzinę i miejsce posiedzenia oraz proponowany porządek obrad, a także sposób wykorzystania środków porozumiewania się na odległość przy odbywaniu posiedzenia. Statut spółki lub regulamin rady nadzorczej uchwalony przez Walne Zgromadzenie może określać sposób oraz termin zwołania posiedzenia rady nadzorczej.

4. Projekt umożliwia nagłe i niezapowiedziane podjęcie uchwały rady nadzorczej pod nieobecność jej członka lub części jej członków (projektowany art. 389 § 3 KSH oraz 221(1) § 3 KSH).

Projektowane wyżej przepisy wskazują, że rada nadzorcza może podejmować podczas posiedzenia uchwały również w sprawach nieobjętych proponowanym porządkiem obrad. To odstępstwo od zasady pewności rytmu prac rady nadzorczej jest uzasadnione (np.: nagłym rozwojem wydarzeń), jednakże, aby uniknąć nadużyć, wymaga gwarancji. Co prawda wyżej wskazane przepisy przewidują, iż zastosowanie takiego trybu wymaga braku sprzeciwu, ale pomijają zupełnie kwestię zasadniczą – podjęcia działania pod nieobecność członka rady.

W odniesieniu do spraw nieobjętych porządkiem obrad każdy z członków rady nadzorczej powinien mieć możliwość wypowiedzenia się lub podjęcia decyzji w zakresie ich procedowania. W przeciwnych przypadkach, członkowie rady będą pozbawiani decyzyjności i możliwości wypowiedzenia się w przypadku nieobecności na posiedzeniu – nawet z przyczyn losowych. Mowa, zatem o gwarancji fundamentalnych uprawnień członka rady nadzorczej.

Wobec tego proponujemy doprecyzowanie Projektu poprzez następującą zmianę projektowanego art. 389 § 3 KSH:

§ 3. Podczas posiedzenia rada nadzorcza może podejmować uchwały również w sprawach nieobjętych proponowanym porządkiem obrad, **jeżeli wszyscy członkowie rady nadzorczej są obecni na posiedzeniu** a żaden z członków rady nadzorczej biorących udział w posiedzeniu się temu nie sprzeciwi, chyba, że statut spółki stanowi inaczej. Statut spółki może również stanowić, że podjęcie przez radę nadzorczą podczas posiedzenia uchwał w określonych sprawach musi być zapowiedziane w zaproszeniu.

oraz projektowanego 221(1) § 3 KSH:

member of BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 3
00-727 Warszawa

tel. (+48) 22 55 99 900
fax (+48) 22 55 99 910
lewiatan@konfederacjalewiatan.pl
www.konfederacjalewiatan.pl

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m.st. Warszawy w Warszawie
XIII Wydział Gospodarczy KRS

§ 3. Podczas posiedzenia rada nadzorcza może podejmować uchwały również w sprawach nieobjętych proponowanym porządkiem obrad, **jeżeli wszyscy członkowie rady nadzorczej są obecni na posiedzeniu** a żaden z członków rady nadzorczej biorących udział w posiedzeniu się temu nie sprzeciwi, chyba, że umowa spółki stanowi inaczej. Umowa spółki może również stanowić, że podjęcie przez radę nadzorczą podczas posiedzenia uchwał w określonych sprawach musi być zapowiedziane w zaproszeniu.

5. Projekt zawiera braki w zakresie przekazywania informacji spółkom dominującym przez spółki zależne.

Projektowana regulacja dotycząca grupy spółek tworzy silniejszą niż dotychczas więź między spółkami dominującymi, a zależnymi. Przejawia się ona w różnych aspektach, zarówno, co do decyzyjności, jak i odpowiedzialności.

Każdy z tych aspektów wymaga jednakże od spółki dominującej informacji w zakresie działań spółki zależnej tak, aby móc zaplanować, analizować, w końcu kreować działania.

Niezbędne jest, zatem wprowadzenie nowej instytucji: specjalnej umowy pomiędzy spółką dominującą, a spółką zależną należącą do grupy, która to umowa byłby zawierana na wniosek spółki dominującej i określałaby udostępnianie spółce dominującej przez spółkę zależną:

- a. strategii planowanych dla danej spółki zależnej
- b. zmian w strategii, w tym projektowanych zmian w strategii planowanej dla danej spółki zależnej
- c. konsekwencji, jakie te strategie i zmiany przyniosą w przyszłości tak spółce zależnej jak i grupie, do której spółka zależna należy.

Wskazane wyżej punkty stanowią niezbędną wiedzę przede wszystkim dla rady nadzorczej spółki dominującej. Rada nadzorcza spółki dominującej powinna posiadać wiedzę w zakresie działania spółek zależnych i tego, co ma być przedmiotem jej nadzoru.

Rozwiązania te wpisują się w ideę Projektu, polegającą na usprawnieniu nadzoru w spółkach. Wskazane rozwiązanie umożliwia spółce dominującej zapoznanie się ze strategią i planami na przyszłość, co pozwoli na podejmowanie odpowiednich działań w zakresie nadzoru, wspierania w ewentualnej strategii, a w sytuacjach skrajnych może być niezbędne by zapobiec negatywnym skutkom planowanych działań przez spółki zależne.

6. Projekt błędnie przyznaje uprawnienie radzie nadzorczej do udostępniania akcjonariuszom raportu doradcy (projektowany art. 382 (1) ust. 6 oraz ust. 7 KSH)

Wskazujemy za zbyt daleko idące uprawnienie rady nadzorczej do udostępniania raportu akcjonariuszom, w szczególności w odniesieniu do spółek publicznych. Analogicznie jak w odniesieniu do pozostałych uprawnień informacyjnych akcjonariuszy spółki akcyjnej, o udostępnieniu danych informacji na rzecz akcjonariuszy decydować powinien zarząd.

Przyznanie uprawnienia w tym zakresie radzie nadzorczej do samodzielnej decyzji w zakresie przekazania akcjonariuszom określonej informacji, a tym samym do podania informacji do publicznej wiadomości (na akcjonariuszach nie ciąży, bowiem w tym zakresie obowiązek poufności), może rodzić ryzyko nadużyć wskazanego uprawnienia, w szczególności w przypadku wewnętrznych sporów, co może powodować dla spółki niepowetowaną szkodę (w szczególności w odniesieniu do spółek publicznych). W tym zakresie, nie zabezpiecza spółki ewentualna odpowiedzialność członka rady nadzorczej w oparciu o art. 483 KSH, ponieważ ewentualna wysokość szkody za naruszenie obowiązku lojalności wobec spółki może wielokrotnie przewyższać majątek danego członka rady nadzorczej.

Tym samym obecna propozycja przepisów nie tylko dokonuje pomieszczenia kompetencji organów spółki, ale również zwiększa ryzyko konfliktu wewnątrz spółki lub powstania szkody.

Wobec powyższego proponujemy następującą zmianę projektowanego art. 382 (1) ust. 6 KSH: „§ 6. *Doradca rady nadzorczej sporządza pisemny raport badania i przedstawia go radzie nadzorczej do przyjęcia*” oraz jednoczesne usunięcie projektowanego art. 382 (1) §7 KSH.

Konfederacja Lewiatan, KL/344/241/AZ/2021-1

